

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Service Centre Cori Post Nr. 11-3118

IZKljučno, ZASTOPNIŠTVO za oglaševanje iz Italije in iz tujine
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTR

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lit. 18.—
za izposojnino vključno s »Ponedeljskim jutrom«
Lit. 36.50.

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estero:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Duri combattimenti in Cirenaica

Il nemico arrestato dalla valorosa resistenza dei nostri reparti motocorazzati — 13 velivoli nemici distrutti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 15 dicembre 1942-XXI il seguente bollettino di guerra n. 934:

Duri combattimenti si sono ieri svolti nella Cirenaica occidentale. Nonostante la superiorità in uomini e mezzi il nemico veniva arrestato dalla valorosa resistenza di reparti moto-corazzati italiani e perdeva nei suoi ripetuti attacchi 22 carri armati.

Sulle coste libiche nostri cacciatori interceonavano un ricognitore britannico che, colpito, precipitava in mare, altri nove

apparecchi erano abbattuti dalla caccia germanica.

Nessun avvenimento di rilievo sul fronte tunisino ove l'aviazione tedesca distruggeva tre aeroplani.

A seguito di una violenta incursione aerea sono segnalate tra la popolazione di Tunisi e Susa oltre duecento morti e qualche centinaio di feriti.

Nella scorsa notte velivoli avversari hanno attaccato Napoli sganciando alcune decine di bombe. Finora non è stata accertata alcuna vittima fra la popolazione.

Hudi boji v Cirenajki

Sovražnik ustavljen po junaškem odporu naših oklopnih oddelkov — 13 sovražnih letal uničenih

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil dne 15. decembra naslednje 934. vojno poročilo:

Včeraj so se v zapadni Cirenajki vršili trdi boji. Navzile premoči na ludeh in sredstvih je bil sovražnik zadržan po hrabrem odporu italijanskih motoriziranih in oklopnih oddelkov ter je pri svojih ponovnih napadih izgubil 22 tankov.

Nad libijsko obalo so se naši lovci izpustili v borbo z britanskim izvidniškim letalom, ki je bilo zadeto in je strmoglavilo v morje, medtem ko so nemški lovci sestrelili 9 nadaljnjih letal.

Nobenega emembe vrednega dogodka na tuniskem bojišču, kjer je nemško letalstvo uničilo tri sovražna letala.

Zaradi sovražnega letalskega napada so zabeležili med prebivalstvom v Tunisu in Susi nad 200 mrtvih in več sto ranjenih.

Preteklo noč so sovražna letala napadla Napoli in odvrkla več desetih bomb. Duselej niso ugotovili nobenih izgub med civilnim prebivalstvom.

Prispevek policijskega zbora Italijanske Afrike za Domovino

Rim, 14. decembra. s. Policijski zbor za Italijansko Afriko, ki proslavlja

Angleži so od nekdanj nasprotniki Italije

Rim, 14. dec. s. Revija »The Nineth Century« je objavil ob priliki 20-letnice članek o fašizmu, ki je priča popolnega angleškega nerazumevanja vsega obnavljalnega pokreta v italijanskem življenju. V članku pa so pomembna priznanja o neštetoletnih krivdah bivših zaveznikov Italije v vojni leta 1915-1918. po zmagi in preden je fašizem prišel na oblast. Revija priznava, da Anglija niti najmanj ni podpirala liberalne politične struje v Italiji v svrhu spopolnitve italijanskega edinstva. Anglija tedaj, ko je bil primeren trenutek, ni znala s svojim glasom in vzgledom otežiti tehnično italijanske politike s tem, da bi podpirala liberalne vlade v njih zaevah narodnega znečaja.

Revija obžaluje tudi, da so bila vsa Wil-

sonova približevanja Italiji »šepasta« in da so storila samo zlo. V Wilsonovem svetu, zatrjuje revija, in pod zaščito demokracije idealizma ni bilo mesta za Italijo. Končno dodaja: »Ustanovitve velikega sistema medzaveznikega oskrbovanja Italije po premirju, ki je bilo sklenjeno na agitacijo ameriških in angleških trgovcev, uvedba izvozne takse v Angliji na premog so bili nadaljnji primeri angleškega nerazumevanja.«

Angleška revija, ki je največje glasilo angleškega liberalizma, priznava, da položaj Anglije tudi glede demoliberalne Italije ni bil v stvarnosti drugačen kakor do fašistične Italije. Značilno za ta položaj je bilo nerazumevanje in sovraštvo.

nalnega tajnika španske mladinske fronte Vinete odobreni sklepi, sprejeti 18. septembra t. l. na dunajskem kongresu evropske mladine. Po sestanku se je minister Arrese zadržal v prisrčnem razgovoru s predstavnik inozemskih odposlanstev in se z njimi porogovoril o vprašanjih, nanašajočih se na delo komisije.

Znanstveno delo v Španiji

Madrid, 15. dec. s. Pod predsedstvom prosvetnega ministra se je sestel nacionalni svet znanstvenih proučevanj. Po prisegi novih svetnikov je madridski škof izrekel ministru zahvalo madridske škoije za zaščito, ki jo nudi režim teološkim študijem. Nato so direktorji zavodov poročali o delu sveta v preteklem letu.

Silne izgube švedske trgovinske mornarice

Stockholm, 12. dec. s. Ravnatelj švedskih ladjedelnic Högborg je podal v Stockholmu zelo pesimistično izjavo glede stanja švedske trgovinske mornarice. Naglasil je med drugim, da je švedska izgubila okrog 200 ladij s skupno 800.000 tonami. Trgovska mornarica na švedskem je bila ob pričetku vojne ena najmočnejših v Evropi, sedaj pa se je položaj izredno poslabšal, tembolj ker je 60 procentov ladjevja, ki je še ostalo, sestavljeno iz samih starih enot, izdelanih pred 20 do 50 leti. Vse te ladje bi bilo treba modernizirati, toda ladjedelnice obratujejo zelo počasi.

Högborg je zaključil, da glavna skrb za švedsko trgovsko mornarico ne izvira od tod, ker ima velike izgube, temveč predvsem od tod, ker ne more graditi nove tožaje.

Odpor afriških domačinov proti ameriškim četam

Tanger, 14. dec. s. Sistem reviriranja po severnoameriških četah je vzburilo veliko vznemirjenost in nezadovoljstvo med prebivalstvom v Maroku in Alžiru. Maroški sultan je nedavno pri zasedbenih oblastih tolaščal to nezadovoljstvo.

Nadaljnje hude sovjetske izgube

Italijanske čete ob Donu so krvavo odbile močen sovražni napad
Vse sovjetske akcije brezuspešne

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 15. dec. Vrhovno poveljništvu nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Cete neke nemške lovske divizije so vrgle napadajočega sovražnika severovzhodno od Tuapsja v protinapadu na izhodiščne postojanke in mu povzročile težke izgube.

Severno od Tereka so se ob žilavi obrambi nemških čet ponesrečili napadi sovražnih pehotnih in konjeniških oddelkov, ki so bili podprti od oklopnih sil.

V ozemlju Volge in Donu so pehotni in oklopnih oddelki v trdovratnih bojih razbili sovražne oklopne napade. Sovražnik je utrpel velike izgube, uničenih je bilo 67 oklopnih vozil.

Ob Donu so italijanske čete krvavo odbile močan sovražni napad.

V srednjem odseku so se, kakor doslej, ponesrečili vsi sovražni poskusi prodora. Sovjetski napadi so se razbili v koncentriranem ognju pred postojankami nemških čet, v kolikor ne že v pripravljenih postojankah.

Južnovzhodno od Toropca so obkoljene sovražne sile včeraj s protinapadi zmanj poskušale prodreti iz obroča, kateri je bil še nadalje zožen. Lastni napadi zapadno od Toropca pa so privedli do prodora skozi močno minirane in z žičnimi ovirami zavarovane sovražne postojanke. Skupno je bilo v srednjem odseku vzhodne fronte uničenih 48 sovražnih oklopnih

vozil in sovjetskih transportnih vozlov z letalskimi napadi.

Kandalakša in drugi kraji ob murmanski železnici so bili podnevi in ponoči od bojnih letal z dobrim učinkom napadeni.

V zapadni Cirenajki so se razvijali v teku večerajšnjega dne močni boji s številno nadmočnimi britanskimi silami. Pri uspešni obrambi je bilo uničenih 22 sovražnih oklopnih vozil in sestreljenih 10 letal. Nemška bojna letala so dosegla bombe zadetke na razpostavljenih letalih na več letališčih v Cirenajki.

Nemška letala so bombardirala sovražne stroje nad Rokromesom.

Nemška lovska letala so včeraj v Tunisu brez lastne izgube sestrelila tri sovražna letala. V več valovih izvedeni pončni napadi proti Boni so povzročili v pristanišču znatno škodo.

V vzhodnem Sredozemlju je bila z oobami napadene sovražna podmornica in močno poškodovana.

Nemške podmornice so pri Oranu potopile 6000-tonsko sovražno transportno ladjo in poškodovale s torpedi ameriški rušilec.

V borbi proti Veliki Britaniji so bojna letala preteklo noč napadla pristanišče Havre in v neko industrijsko napravo v vzhodni Angliji z rušilnimi in zažigalnimi bombami. Zlasti v dokih je bila povzročena velika škoda.

50.000 sovjetskih vojakov obkoljenih pri Toropcu

Sovjetski poskusi za prodor obroča ostajajo vsi brez uspeha — Italijanske čete ob Donu zavzele važne sovražne položaje

Berlin, 14. dec. Zalogra sovjetskih divizij obkoljenih v odseku pri Toropcu, še ni zaključena. Vendar se zdaj že ve z izvestno gotovostjo, da gre za 8 ali 10 divizij, ki so zašle v izredno težak položaj. Ker imajo sovjetske divizije v tem odseku sedaj povprečno po 5 do 6 tisoč mož, gre tedaj za najmanj 50.000 mož, ki so že teden dni odrezani od svoje glavnine ter zaprti v gotovemu uničenju. Razbijanje te »vreče« se nadaljuje neizprosnno kljub temu, da so sovražno poveljstvo poskušali vse mogoče, da bi odprlo izhod obkoljenim množicam. Ti napori so se počasi zlasti zadnjih 48 ur, ko je sovražnik dobil pomoč, ki jo je takoj vrnil v bitko. O tej bitki se doznava da je ostala brez uspeha. Nemci imajo dovolj čet, da trdno vzdržujejo obkolitev in da obrezujejo vse napade, ki skušajo kjerkoli razbiti železni obkolitveni obroč.

Unčevanje sovjetskih oklopnih voz se med tem nadaljuje na vsem odseku kakor tudi na vseh ostalih frontih. Vzdož fronte med Kalininom in Ilmenskim jezerom zbira sovražnik brez prestanka nove čete in novo topništvo. To daje slutiti nove poskuse v velikem slogu za prodor nemških črt. Toda nemški vojski krogi zro z največjim mirom na te boljševoške poskuse. Splošno mnenje je, da se je nemški obrambni sistem, zgrajen v teku nekoliko mesecev na srednjem odseku, obnesel in izkazal tako, da vsi poskusi sovražnika ne bodo mogli zadržati strahovitega procesa popolnega uničenja vojske sile Sovjetske zveze, marveč da ga bodo le še pospešili.

V sektorju Volga—Don se polagoma ustaljuje ona sprememba položaja, ki so jo vojski krogi predvidevali od samega začetka Tmšenkove akcije. Dočim na fronti, kjer je znamenita nemška osrednja pozicija, polagoma pojemajo sili itti sovjetski napadi, nadaljujejo nemške in zavezniške čete na jugozapadu Stalingradu z oklopnimi formacijami svoje napade ter so pri tem »izrgale sovražniku kos ozemlja, ki ga slednji osvoji takoj v začetku za ceno strahovitih žrtev.

Veliki uspehi junaških italijanskih oddelkov

Boj na severu na fronti ob Donu so junaške čete Armira še enkrat p kazale svoj bojeviti duh in vrtilno poveljstva. V bojih, ki so trajali vsa prošla nedelja, so italijanski oddelki odbili napad močnih pehotnih in konjeniških sil »vražnika. Nato so sami prešli v napad ter so se polastili važnih položajev in številnih baterij ter nabrali na tisoče ujetnikov.

Na neki drugi točki so madžarski napadni oddelki prodrli preko zamrznjenega Dona globoko v sovjetske črte. Pri tem so Madžari uničili 16 utrb in zajeli mnogo topov.

Za pomoč kopnim akcijam so bile vržene v borbo v južnem »seku nemške, italijanske, rumunske in madžarske letalske sile. Njihove eskadre so bombardirale in obstreljevale s strojnimi sovražne črte ter zlasti obšipale z učinkovitim ognjem zbrašila oklopnih voz ter napadnih kolon na pohodu. Italijanski lovci so zlasti mčno v opetovanih spopadih razbili ter uničili kakih 40 sovražnih letal.

Brezuspešni sovjetski reševalni poskusi

Berlin, 15. dec. s. Na odseku pri Toropcu, kjer je obkoljena močna sovražna napadna skupina, so reči ponovno prešli v protinapad, ne da bi se jim posrečilo prebiti obroča, ki se je v zadnjih 24 urah celo zožil. Sovjetski napad pa, kakor ugotavlja nemško vrhovno poveljstvo, ni napredoval. Rusko poveljstvo je moralo na tem odseku žrtvovati več bataljонов pehote in oklopnih oddelkov, ne da bi doseglo kak konkreten rezultat. V teku zadnjih dveh noči so reči poskušali dobaviti obkoljenim

sovjetskim četam hrano in druge potrebščine po letalski poti. Nemški nočni lovci in nemško protiletalsko topništvo pa so preprečili te sovražne poskuse in niso niti za trenutek dali sovražniku miru.

Tudi južno od Rževa, kakor danes ugotavljajo v tukajšnjih pooblaščenih krogih, so se obrambni boji nadaljevali v zadnjih 24 urah z vso silovitostjo. Boljševski so znova vrgli v te boje močne pehote in edine, oklopne oddelke in konjeniške eskadrene. Toda vsi napadi so se izjalovili ob osredotočenem ognju nemškega topništva, ki je izzvalo pravi pokol sovražnika.

Zmagovit protinapad pri Stalingradu

Berlin, 15. dec. s. Južnozpadno od Stalingrada so nemške oklopne jedinice, kakor obvelja nemško vrhovno poveljstvo, začele v nedeljo silovit protinapad in se jim je pri tem posrečilo prebiti se skozi glavne sovjetske postojanke, ki so bile močno zavarovane s sistemom trdnjav. Nad 20 sovjetskih tankov je ostalo na terenu, obenem z velikimi količinami vojnega gradiva. Nemško letalsko orožje je uspešno podprlo te prebojne operacije napadnih tankov in zadelo predvsem topniške postojanke in obrambna središča sovražnika. Tako je bilo uničenih večje število trdnjav in še več nadaljnjih tankov izločenih iz borbe. Razen tega so bila zadeta in pograna v zrak skladišča.

Kako je bil razbit sovražni konvoj ob vzhodni obali Anglije

Nemški brzi čolni so potopili šest ladij

Berlin, 14. dec. s. Mednarodna obveščevalna agencija doznava iz vojaških krogov glede važnega uspeha nekaterih nemških stražnih ladij pri Lowestoftu ob vzhodni obali Anglije naslednje podrobnosti:

Navzile izredno močni zaščiti z rušilci in drugimi ladjami so nemške stražne ladje potopile 5 tovornih parnikov z dragocenimi vojnimi potrebščinami. Skupna tonaža teh parnikov je bila 15.000 ton. Stražne ladje so nadalje torpedirale eno 3000 tonsko petrolejsko ladjo, ki je vsa zgorela. Nemške stražne ladje so se vrgle na sovražni konvoj v prvih jutranjih urah 11. decembra, pri Lowestoftu na vzhodni obali Anglije. Skupine stražnih ladij, ki so napadle glavo in rep angleškega konvoja, so prodrele med rušilce in druge zaščitne ladje. Druga skupina pod poveljstvom kapitana Bädgeja, je napadla sredino konvoja pričenojše s pot-pitvijo 4000-tonskega parnika, ki je bil zadet z dvema torpedoma ter se je razkral ob strašni eksploziji in se naglo potopil. V istem trenutku sta bila dva nadaljnja parnika po 2.500 ton potopljena. Ta dva parnika sta se naglo potopila po silovitih detonacijah, med tem ko so angleške zaščitne ladje odbijale nemške stražne ladje, ki so napadale glavo in rep konvoja. Skupina kapitana Bädgeja je potem napadla vnovič sredino konvoja ter potopila dva nadaljnja 3000-tonska parnika. Med tem hudim napadom se je posebno izkazala stražna ladja pod poveljstvom poročnika Karzenella, ki je sama potopila tri parnike.

Po teh novih uspehih, so se angleške zaščitne sile osredotočile na Bädgejevo skupino, katero so zasledovali trije rušilci in nanjo brez prestanka silovito streljali vendar ni bila nobena od stražnih ladij zadeta. Vse so se z vso naglico oddaljile Od stražnih ladij, ki so napadle glavo in rep konvoja, sta bili samo dve lahko zadeti od granat, ki pa niso povzročile večje škode. Potem, ko so prekinile stik s sovražnikom, so se stražne ladje naglo usmerile proti jugu od Lowestofta. Neka 3000-ton-

dišča strojeva in goriva. Letala so hudo obstreljevala tudi avtomobilske kolone v oskrbovalni službi prve vojne črte, ki jih je doletela enaka usoda, kakor sovjetska skladišča.

Kakor se doznava danes zjutraj so bili v kolonu Dona odbiti vsi napadi rdečih z velikimi izgubami za sovražnika. Italijanske čete, ki operirajo na tem odseku so bistveno in celo odločno pripomogle k zmagovitemu uspehu teh obrambnih akcij, ki so povzročile sovražniku zelo hude izgube na ljudeh in gradivu. Rdeči so na tem odseku izgubili med drugim 52 trdnjav in zaklonišč, ki so se jih nato polastile čete Osi.

Boji na Kavkazu

Berlin, 14. dec. V Kalmiški stepi so večeraj nemške motorizirane enote iznenada napadle neki utrjeni sovjetski pas, ga naglo osvojile ter prodrele globoko v sovražno obrambo. Pri tem so popolnoma uničile posadko, od katere se je rešilo le kakih 150 mož, ki so se predali.

Na severovzhodu od Tuapsja so Rusi pred nekoliko dnevi zman napadali položaje, ki jih drže württemberski grenadirji ter so takisto brezuspešno naskočili odsek neke nemške planinske divizije. Po hudi topniški pripravi sta dva bataljona prešla v napad. Jutrnja megla je zakrila njihovo približevanje, tako da so boljševiki prišli že čisto blizu nemških črt brez vsake zapreke. Šele v trenutku napada so Nemci opazili sovražnika. V dragih in tokavah gorskega masiva se je razvil strahovit boj moči proti moči. Do večera se je bitka nadaljevala z menjajočo se srečo. Napisel pa je bil sovražnik vržen nazaj.

V odseku Tereka so se takisto razvijale hude borbe. Rusi se tu skušajo oporistiti nemškega pritiska na prelaze preko Kavkaza. Nemci hočejo skrajšati svojo fronto zlasti v Terekovem kolenu.

Upori v sovjetski vojski

Berlin, 14. dec. Zadnja poročila kažejo, da se na vseh vzhodni fronti vrše večji ali manjši boji. Tudi v onih področjih, kjer vrenjske prilike niso ugodne, se opaža oživljenje bojov. Pri tem so vedno bolj vidni znaki postopnega izčrpanja in povečajoče borbenosti rdečih čet. V tej zvezi navajajo kot zelo pomemben dokaz tajno listino, ki so jo Nemci dobili v roke in ki ima št. 159 in datum 6. novembra. V tem dokumentu je govor o uporu 43. boljševiške armije, ki je pod poveljstvom generalnega poročnika Golubova. Njegove čete so se uprle zaradi silno slabe opreme in zaradi izredno zanihne preskrbe. Ta upor ni posamezen primer v sovjetski vojski. Tudi na odseku Kalinina ter na odseku ob Volgi so ugotovili štiri ali pet takih primerov iz čisto enakih razlogov. To vse dokazuje, kako silno so Rusi prizadeti zaradi izgube najbogatejših področij, ki so se jih polastili Nemci v prvem in drugem letu vojne.

Nemško priznanje španskega legionarjem

Berlin, 14. dec. s. Ves tisk z velikim podudarkom objavlja vest, da je Hitler odlikoval s hrastovim listom za vojaško hrabrost poveljnika španske divizije generala Munoza Grandeja.

Angleške sindikalne organizacije kritizirajo vojaško vodstvo

Stockholm, 14. dec. s. Angleške sindikalne organizacije, ki so imele konferenco v Londonu, so izglasovale dnevni red, v katerem izražajo priznanje angleških sindikalnih organov zaradi sporazuma med zavezniškimi poveljstvom in Darlanom v Severni Afriki, v nadaljnjem pa obojavo pomanjkanje tesnih stikov med raznimi zavezniškimi poveljstvi v vseh odsekih vojne. Zaradi pomanjkanja teh stikov često nastaja zmeda v strategiji zaveznikov. Da bi se preprečili nesporazumi, predlagajo angleške sindikalne organizacije, naj zavezniške države pošljejo svoje zastopnike z nalogo, da sledijo okupacijskim armadam kot zvezni oficirji. Ti zastopniki naj se zberejo med voditelji narodnih sindikalnih organizacij.

Japonski uspehi na Kitajskem

Hankou, 14. dec. s. Poveljništvu japonskega ekspedicijskega zbora v srednji Kitajski javlja v današnjem poročilu, da so bili izvedeni izredno siloviti napadi na čete čungkingse kitajske vlade v okolici Hankova. Napadi so demoralizirali sovražne čete. Od septembra do novembra so Japonci ujeli 1.800 sovražnikov in jih ubili nad 5.000. Zajeli so 9 topov, številne lahke in težke strojnice, puške in velike količine streliva.

Sin ministra Tanija umrl

Tokio, 14. dec. s. V Tokiu je včeraj umrl 17-letni sin japonskega zunanjega ministra Tanija.

Poostrene kazni za zločine, storjene z izrabljanjem vojnih razmer

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi čl. 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX, št. 291, in smatrajoč za nujno potrebno odrediti, da se strože zatirajo kazniva dejanja, izvršena izkoriščajoč okolnosti, povzročene po vojnem stanju, o d r e j a:

Cl. 1. Če je krivec izkoristil v zvezi s sedanjim vojnem stanjem glede na čas, kraj ali osebo okolnosti, ki so take, da ovirajo javno ali zasebno obrambo.

a) se za zločinstva posiljenja, usmrtitve, razbojništva, izsiljevanja, odvzema osebnosti, razbojništva ali izsiljevanja, tatvine, če se je izvršila na stvarih, ki so ostale brez varuha zaradi operacij zoper upornike ali sovražnih letalskih napadov ali sicer zaradi alarma iz vojaških razlogov, in

za vsa zločinstva, ki se kaznujejo z do smrti no ječo, izreka smrtna kazen;

b) za vsa druga zločinstva pa se kazni, kakor jo določa zakon, podvojuje.

Cl. 2. Za sojenje zločinstev iz črke a) prednjega člena je pristojno Vojaško vojno sodišče Višjega poveljstva oboroženih sil Slovenije - Dalmacija, oddelek v Ljubljani; zločinstva iz črke b) omenjenega člena pa redno sodišče.

Cl. 3. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 4. decembra 1942-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:

Emilio Graziosi

Čas dela za Os

Sedaj bi sovražniki radi začeli z „bliskovito vojno“, doživljajo pa le neuspehe

Znani italijanski publicist Aldo Valori je v milanskem listu »Corriere della Sera« objavil te dni zanimiv članek o tehničnem razvoju sedanje vojne. V članku izjavlja:

Pomembno dejstvo v tej fazi konflikta je popolna sprememba metod, ki se jih poslužujeta oba vojna tabora glede na čini telj »čas«. V prvi dobi so Nemci z uspehom uporabili metodo »bliskovite vojne«. Vojne in diplomatske komplikacije ter s tem zvezano razširjenje vojnih operacij pa je v nekem trenutku imelo za posledico podaljšanje vojne, ki je vsaj deloma postala obrambna vojna. Os je odločno stopila v to novo fazo konflikta, kar je med drugim pokazala s povečanjem podmorniškega delovanja in delovanja torpednih letal. Metodno uničevanje sovražnih konvojov bo povzročilo obrabo vseh virov sovražnika, kar bo seveda odločilnega pomena. Nihče ne taji, da to zahteva čas.

Nasprotno pa se kaže, da se je sovražnik polastila velika skrb. Anglosasi si danes, po treh letih in pol vojne domišljajo, da bodo mogli vojno naglo zaključiti. Temu primerno so priredili vso svojo strategijo. Ni izključeno, da je na to zamisel vplival angleški temperament obenem z znano neizkušnostjo strategov od onkraj Atlantika, ki so nagnjeni k temu, da precejšnje pomen mehaničnih sredstev, s katerimi razpolagajo, medtem ko zanemarjajo v svojih računih ne le duhovne činite lje, temveč tudi zavlačevalne okolnosti, ki izhajajo iz zemljepisnih, topografskih, etnografskih in političnih elementov.

Trenutno fazo vojne označuje potem takem velik napor sovražnikov, da bi pospešili rešitev konflikta, katerega podaljšanje je naravnost nevzdržno zanje. To je tem bolj čudno, ker so prav oni ob začetku konflikta proslavljali »generala čas« kot svojo generala. Utrvar, da bi mogli spremeniti obrambno vojno v novo »bliskovito vojno« ameriške znanke, se je pokazala v verigi kombiniranih akcij, ki so sicer dosegle neizbežne začetne uspehe, ki pa so se sedaj ustavile in se bodo le stežka razpakletili sedaj s prvotno naglico. Videli smo, kako so se Američani in Angličani ob skrivi Francozov izkrcali v Severni Afriki; videli smo Ruse, ki so močno napadli na vzhodnem bojišču, angleško-ameriško letalstvo pa je povečalo bombardiranja italijanskih mest. Ne smemo tudi pozabiti obupnih poskusov ameriškega brodogradnja na napadi na Salomonskem otočju, ki so se začeli tik pred izkrcanjem v Alžiru in Maroku.

Od vseh teh svojih pobud so nasprotniki pričakovali znatnih uspehov, ki naj bi jim zelo približali zmago. Iz francoske Afrike naj bi čimprej ponudili roko angleškim oboroženim silam iz Egipta; ruska ofenziva naj bi pognala Nemce izpred Stalina grada in jih vrgla nazaj vsaj na prvotno bojno črto ob Doncu; zverinski letalski napadi na italijanska mesta, ako jih povečamo s Churchillovim govorom, na naj bi iz zvali razcep Osi in odstop naše države iz vojne in Trojnega pakta.

Ti primitivni načrti pa so naleteli na hude težave. Ne glede na otročje ocenjevanje sposobnosti moralnega odpora italijanskega naroda, so sovražniki na zgolj vojaškem področju zelo slabo postavili svoje račune o »bliskoviti vojni«, o kateri so mislili, da jo sprožili v Afriki, medtem ko se je prav tam zaustavila v pesku, kakor je ruski poskus obital v zasedenih ruskih starih. Čeprav položaj ni še nikjer dozor, je vendar dejstvo, da je bliskoviti uspeh,

Amerika izgublja vojno na notranji fronti

Senzacionalne ugotovitve vplivnega senatorja o neredu v ameriškem vojnem gospodarstvu

Rim, 12. dec. Severnoameriška revija »The American« objavlja članek pod naslovom »Vojno lahko izgubimo v Washingtonu«. Članek je napisal senator Truman, ki prikazuje v njem zmote in slabosti Zedinjenih držav v vojni organizaciji. Članek ima posebno vrednost zaradi dejstva, da je senator Truman po svojem položaju in po poslih, ki jih opravlja, najbolj neposredno povezan z vojnimi vprašanji v Washingtonu.

Senator Truman najprej poudarja kot predsednik posebnega senatorskega odbora za proučevanje nacionalnega obrambnega programa, da se je mogel nešteto krat prepričati, kako je mogoče po ambiciji, po osebnih zvezah, po želji, po zaslužku oškodovati narodno varnost. Navaja številne primere, ki z njimi dokazuje, da preti Zedinjenim državam nevarnost, da izgube vojno na notranji fronti, ker je bila oblast prav na življenjskih področjih porazdeljena na več oseb. Ko je na primer odbor, ki mu on predseduje, sklenil rešiti vprašanje pomanjkanja gume, se je moral obrniti na nič manj kot sedem različnih vladnih ustanov. Razne vojaške in civilne ustanove se sodelujejo med seboj, kakor dokazuje dejstvo, da se na tisoče kilogramov bakra zbira v nekaterih mornariških skladiščih, kjer čakajo na uporabo, medtem ko se mora neka zasebna tvornica odpovedati zelo važni vojni pogodbi zaradi pomanjkanja te surovine, pa navzile temu se mornariško poveljstvo brani izročiti del svojih rezerv. Še drug primer: neki izdelovalec motorjev za težke avtomobile je že spomlad sporečil upravi vojske, da ne bo mogel dobaviti naročenih motorjev do konca oktobra. Navzile temu mu je vojno ministrstvo ukazalo, da mora zbirati rezerve starih kosov in graditi karoserije brez motorjev, s čimer ostajajo seveda neizrabljena sredstva, ki jih nujno rabi mornarica za gradnjo manjših edin.

Načrti se sploh ne proučujejo, odnosno jih sploh ni. Tako je na primer že v začetku tega leta urad za mornariško strelivo določil potrebo ene izmed redkih kovin, ki se

Ustanovitev uradov državne blagajne v Ljubljani, Dalmaciji in Fiumi

V rimskem uradnem listu je izšel zakonik dekret, s katerim se ustanovijo uradi državne blagajne in odseki Kr. pokrajinske blagajne v Ljubljani, Dalmaciji in v Fiume. Pri Visokem komisariatu za Ljubljansko pokrajino se ustanovi Pokrajinski državni blagajniški urad na osnovi zakona z dne 4. junija 1925. in naslednjih izprememb. Ravnotako se ustanovi za pokrajino Kr. pokrajinska blagajna. Ti uradi bod poleg dosedanjega delokroga izvrševali tudi vse one funkcije, ki jim bodo dane po predhodnem sporazumu z ministrstvom financ glavno blagajniško ravnanje na osnovi ureditve Ljubljanske pokrajine z dne 5. maja 1941. Ta dekret ima veljavnost od 15. julija lanskega leta naprej.

Komisar za občino Dobrovo

Z dekretom Visokega komisarja št. 9543 z dne 27. novembra 1942-XXI. je bil imenovan za izrednega komisarja občine Dobrovo g. Alojz Jamnik.

Avstrallji in seveda še prav posebno tudi v sami Angliji, ki ji primanjkuje hrane in surovini. Prva posledica afriškega podjetja je bila, da se je zmanjšalo to oskrbovanje in da so se znižale skoro na ničlo že itak skromne dobave Rusiji.

Anglosasi se morajo sprizgajati z usodo. Ako jih je »general čas« izdal, ga seveda navzile temu ne smejo zanemariti v iskanju prenapljenih rešitev. Čas je plemenit, pravi neki italijanski pregovor ki ga tudi Anglosasi radi navajajo. Za nas pomeni čas gospodarsko reorganizacijo vzhodne Evrope, postopno, a zanesljivo pojezanje agresivne moči Sovjetske zveze, obnovo nadve bogatih področij, ki so jih zasedli Japonci, nujno obrabo sovražnih pomorskih sil in iz tega izhajajočo krizo njihove oskrbe. Skratka, čas pomeni poraz naših sovražnikov.

uporablja pri zlitinah jekla, na 50 do 60 milijonov funtov na leto, ne da bi pri tem niti pomislil, da predstavljajo tolikšne količine te dragocene kovine njeno desetkratno svetovno proizvodnjo. Včasih se pripete prave komične zgodbe. Tako je urad za vojno proizvodnjo odredil zmanjšanje proizvodnje rezil za brivne aparate na količino, ki je omejila potrošnjo teh rezil na eno rezilo na teden za vsakega državljan. Kmalu pa se je izvedelo, da ni potrošnja teh rezil v Zedinjenih državah nikdar preokarila te količine. Da bi se zmota popravila, je ta urad s čisto otročjim izgovorom spremenil svojo odredbo, češ da se odredba ni nanašala na rezila za brivne aparate, temveč na srpe, kar je vzbudilo ostre kritike v vsej javnosti. Po mnenju senatoria Trumana je ena izmed glavnih napak, ki jih zagreše v vojni proizvodnji, nasprotovanje vsemu, kar je novega, kar se odraža zlasti v mišljenju mnogih severnoameriških generalov, ki načelujejo vladnim uradom.

Nadaljnja nesreča, na katero opozarja senator Truman, je počasnost ameriške birokracije in ki se kaže na primer v tem, da je mesto Washington danes mesto, v katerem si mnogi ljudje služijo kruh samo s tem, da rešujejo birokratske počte. Spričo tega so morala mnoga podjetja zaposliti osebe, ki ne dela nič drugega, kakor izpolnjuje razne formulacije, ki jih pošiljajo ministrstva in od njih odvisni nešteti uradi. Kot tipičen primer škodljive birokracije navaja senator Truman propagando za zbiranje odpadkov. Lastniki kovinskih odpadkov so prejeli celo reko ukazov in ki so si med seboj nasprotovali, ker so jih prejeli istočasno od raznih uradov, ki se s tem pečajo. Ako dodamo k temu še razne prevozne težave in težave, ki nastajajo zaradi blokiranja cen in raznih ureditev, si lahko predstavljamo, kakšne uspehe je imela ta propaganda.

Nadaljnja huda pomanjkljivost je odpor velikih industrijskih podjetij za sklanjanje pogodb za oddajo dela, s čimer so oboje na smrt mnoge majhne industrije, ki so bile prisiljene odpustiti svoje delavce. Izmed 184.000 industrijskih podjetij v državi so samo nekatera večja podjetja prejela več ko tri četrtine ponudb za vojaške in mornariške dobave, medtem ko je bil ostalek razdeljen na manj ko 6000 podjetij. Še hujsa pa je v nacionalnem pogledu velika počasnost, s katero so bile nekatere industrije spremenjene v vojno industrijo. Odbor za raziskovanje obrambnih sredstev, ki ima nalogo, da prouči pomanjkljivost programa vojne proizvodnje, je ugotovil, da so razlogi sedanjih zmede vedno isti: pomanjkanje enotnega poveljstva in osrednjih smernic.

Senator Truman navaja v tej zvezi primer tovarne čevljev, ki ni mogla odposlati 30 tisoč parov čevljev, namenjenih neki zavezniški državi, samo zaradi pomanjkanja pomorskih prevoznih sredstev, tako da so ti čevlji še vedno naloženi na tovarne vozove na dvorišču industrijskega podjetja. Medtem ko železnica zahteva čim prejšnje raztovorjenje vozov, industrije pa plačilo za izdelane čevlje, ostajajo čevlji na mestu, navzile temu, da jih vojska nujno potrebuje, to pa samo zaradi tega, ker ni mogoče doseči sporazuma med raznimi uradi, ki bi morali izdati dovoljenje za izročitev čevljev vojni upravi, kar naj bi omogočilo raztovorjenje vagonov in plačilo industriji.

Še hujsa pomanjkljivost se je pojavila v industriji jekla. Že vse od začetka so odgovorni upravni činitelji podcenjevali celokupno potrebo jekla in slabo preračunali možnosti za njegovo dobavo. Tako se je zgodilo, da so šefi jeklarske industrije v strahu, da ne bi njihova zalažila ogrožala po vojni večja proizvodna sposobnost, trdili, da lahko ustrezijo vsem zahtevam proizvodnje po obrambnem načrtu. Nedvomno je krivda na njihovi strani, trdi senator Truman, a velik del krivde je treba pripisati tudi onim vojaškim krogom, ki so sestav-

Gospodarstvo

Vpisi v primeru izdelovanja na tuj račun

Glede na to, da so v primeru izdelovanja na tuj račun izdelovalne tvrdke dolžne voditi posebne oddaje in prejemne vpisnice, se take tvrdke oproščajo dolžnosti zabeležanja predelav na tuj račun na obrazcih 14., 15., 16 in 17. Drugi odstavek naše okrožnice št. 34929 z dne 5. novembra t. l. je torej razveljavljen in se za »predelave na tuj račun« uporabljajo določbe črke 5 iste okrožnice ki veljajo za »odlake blaga v izdelovanje«.

Iz tega sledi, da lastnik tkanine v primeru, ko predmet izgotovi kaka druga izdelovalna tvrdka »na račun«, ni vezan, da takoj registrira oddajo te tkanine, temveč mora izročitev v predelavo vpisati v posebno knjigo, določeno za vpis blaga, ki je v predelavi.

Ko je predmet izdelan in se vrne lastniku tkanine mora ta z dnem prejema izvršiti vse vpise, ki so potrebni v primeru, ko gre za izročitev blaga v lastno predelavo.

Izdelovalna tvrdka, ki izdeluje predmet na račun, ni dolžna, da registrira prejem tkanine in izdelane predmete na prejemne in oddajne liste (obrazci 14, 15, 16 in 17), mora pa izvršiti zadevne vpise v posebni knjigi dolženi za vpis blaga, ki je v predelavi.

Gospodarske vesti

Proizvodnja umetne svile »nylon«. Meg raznimi vrstami umetne svile se smatra kot kakovostno najboljša umetna svila nazvana »nylon«, ki so jo pričeli že pred vojno z uspehom proizvajati zlasti v Zedinjenih državah, ker najbolje nadomešča naravno svilo. Že pred izbruhom vojne je konzern Montecatini kupil licenco za izdelovanje te vrste umetne svile, in sicer od ameriškega kemičnega koncerna DuPont. Družba Montecatini je takoj pričela za proizvodnjo te umetne svile graditi dve tvornici, in sicer v Novari in v Verbaniji, sedaj pa gradi tudi že tretjo tvornico. Pričetek obratovanja v obeh tvornicah je nekoliko otežila vojna, ker Zedinjene države niso dobavile potrebnih specialnih strojev in tudi niso bili na razpolago strokovnjaki za praktično izvežbanje delavcev. Navzile temu pa so italijanski inženjerji napravili lastne načrte za specialne stroje, ki so bili nato izdelani v Italiji, kemičnim strokovnjakom pa je v kratkem času poiskume proizvodnje uspelo izvežbati domače delavstvo. Tako sta jeseni obe tvornici pričeli v polnem obsegu obratovati. Proizvodnja je v kratkem času prebolela vse začetne težave. Prve velike partije umetne svile »nylon« so že na italijanskem trgu. Sedaj je italijansko korporacijsko ministrstvo določilo tudi že maksimalne tvornične cene za prejo iz umetne svile »nylon«, ki se giblje od 517 do 594 lir za kilogram. Prav tako je določilo maksimalno tvornično ceno za umetne ščetine, izdelane na isti način, in sicer v višini 520 do 595 lir za kilogram (te umetne ščetine se z uspehom uporabljajo za izdelovanje zobnih ktač). Končno je ministrstvo določilo maksimalno ceno za debela enonitna ribiška vlakna, ki stanejo 680 do 736 lir za kilogram. Razen enonitnih debelih vlaken za ribiče, ki se prodajajo neposredno potrošnikom, morata obe tvornici vsoto proizvodnje dati na razpolago državi organizaciji industrijskeje, ki dodeli količino dodeli industrijskim podjetjem za predelavo, kar se vrši pod kontrolo Nacionalnega urada za tekstilno stroko v sodelovanju s pokrajinskimi korporacijskimi sveti. Nova umetna svila »nylon« se zlasti uporablja za izdelovanje finih nogavic ter finih svilenih pletenin in tkanin.

Zadružništvo v Ljubljanski pokrajini. V »Narodnem gospodarju«, glasilu Zavoda za zadružništvo, je objavljena statistika zadruge v Ljubljanski pokrajini na dan 1. oktobra lanskega leta. Na ta dan je bilo v vsej pokrajini 392 zadruge, od tega 29 v likvidaciji. Po posameznih kategorijah je bilo število zadruge naslednje (v oklepajih število zadruge v likvidaciji): kreditnih zadruge 146 (od tega 8 v likvidaciji), nabavno-prodajnih 77 (2), stavbenih 51 (4), živinorejskih 25 (1), streljnih 18 (0), mlekarstvih 17 (1), obrtnih 11 (5), vodovodnih 6 (0), osrednji 2 (0), raznih zadruge 39 (8).

Zadružništvo v Evropi. Poslovoedeči predsednik organizacije zadružništva v Nemčiji von Lindeiner-Windau navaja v listu »Deutsche Volkswirtschaft« podatke o evropskem zadružništvu v zadnjem letu pred vojno. Vsega je bilo tedaj v Evropi 181.550 zadruge s 30.4 milijona članov. Največ zadruge je v Nemčiji, Italiji in Franciji. V Italiji je bilo pred vojno 14.740 zadruge z 2.6 milijona člani. Relativno najbolj razvito pa je zadružništvo na Danskem, kjer je bilo pred vojno 3486 zadruge z 1.97 milijona člani. Na Danskem je povprečno vsak drugi prebivalec član zadruge. Raznoma slabo je razvito zadružništvo na Pirenejskem polotoku. Pisec računa, da je v Evropi, če se upošteva, da se članstvo nanaša po večini na družinske očete, povezanost preko zadružništva 70 do 75 milijonov ljudi.

Zvižanje glavne tvrdke »Stora« d. d. Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino je odobril sklep izrednega občnega zbor-

ra tvrdke »Tovarna zaves Stora« d. d. v Ljubljani, na katerem je bil razveljavljen sklep XIX. rednega občnega zbora glede zvižanja delniške glavnice od 300.000 na 3.800.000 lir in spremenjen v tem smislu, da ostane zaenkrat delniška glavnica nespremenjena v višini 380.000 lir, lahko pa se na predlog upravnega sveta po sklepu občnega zbora zviša na 3.800.000 lir, in sicer tako, da se nove delnice ali v gotovini polno vplačajo, ali pa da se zvižanje izvrši z uporabo že obdavčenega rezervnega sklada in s povišanjem nominalnega zneska ene delnice.

Likvidacija starih klirinskih terjatev med Hrvaško in Madžarsko. Hrvatska državna banka je na podlagi sporazuma z Madžarsko pričela z likvidacijo obveznosti in terjatev izvršajočih iz blagovnega prometa pred 10. aprilom 1941. Likvidacijski postopek velja za tvrdke, ki imajo sedaj sedež na Hrvaškem ali v Madžarskem.

Iztrebljenje samorodnih trt na Spodnjem stajerskem. Preteklo nedeljo je bilo v Mariboru zbrovanje spodnjestajerskih vinogradnikov, na katerem so podali važna pojasnila vinarski strokovnjaki. Predvsem je govoril višji vladni svetnik dr. Zweigler iz Klosterneuburga, ki je opozoril na škodljivost samorodnih trt. V zadnjih desetletjih so se samorodne trte v Evropi zelo razširile, zlasti v Franciji, kjer se je njih površina povečala od 30.000 na 300.000 ha. V vinogradništvu predstavlja samorodna trta umazano konkurenco, širijo pa se samorodne trte zgolj zaradi tega, ker povzročajo malo dela in ni potrebno skropjenje, toda vino od samorodne trte je slabo in škodljivo. Zato se morajo po sedaj veljavnih predpisih vsi nasadi samorodnih trt iztrebiti do konca leta 1946. S tem pa borba proti samorodni trti ni končana. Vsem onim, ki niso sposobni vzgajati plemenite trte, jim je vinogradništvo je postranski posel, je treba dati posebno vrsto plemenite trte, ki bo odporna proti peronospori in trtni uši. V nemških trtnicah je v tem pogledu zabeležen že znaten napredek in bodo v nekaj letih končana prizadevanja za vzgojitev take trte, kar pa zahteva mnogo dela in iznajdljivosti.

Uprava nemške avtomobilske tvornice Adam Opel d. d. Pri znani nemški avtomobilski tvornici Opel je, kakor znano, v znatni meri udeleženi ameriški kapital (General Motors). Sedaj poročajo iz Berlina, da je bila za to veliko podjetje imenovana posebna uprava, in sicer v nekoliko drugačni obliki, kakor to predvideva uredba za upravo sovražnega premoženja. Funkcije upravnega sveta in občnega zbora so prenešene na posebnega upravitelja. Za upravitelja je imenovan prof. dr. Karel Lürer, predsednik gospodarske zbornice Hessen, ki je bil doslej predsednik direktorja.

Železniško omrežje pod upravo Nemčije. Nemški državni tajnik dr. inž. Ganzemüller je imel te dni v Monakovem zanimivo predavanje o prometni organizaciji Evrope. Državni tajnik je opozoril na znatno povečanje železniškega omrežja, ki ga upravljajo nemški državne železnice. Železniško omrežje Nemčije je leta 1937. znašalo 54.500 km, danes pa je pod železniško omrežje, ki je neposredno ali posredno pod upravo Nemčije (upoštevajoč železnice v Protektoratu, na Nizozemskem, in v zasedeni zapadni Evropi) trikrat večje in obsega 161.000 km.

Pridelovanje hmelja v Nemčiji. V Berlinu je bila te dni skupščina nemške zveze hmeljarjev, na kateri so razpravljali o načelnih vprašanjih pridelovanja hmelja v prihodnjem letu. Navzile okolnosti, da je letos nastopila napetost na trgu hmelja, ni za prihodnje leto predvideno nobeno povečanje dovoljene površine hmeljskih nasadov, ker je dana zadostna rezerva v onj površini, ki letos ni bila izkoriščena v ta namen. Zato ne bo spreminjena dosedanja navedba glede omejitve hmeljskih nasadov.

Mnopolji v zasedenih sovjetskih pokrajinah. Nemški državni minister za zasedeno vzhodno področje je v sporazumu s pooblaščenecem za štiriletni načrt izdal naredbu o državnih monopolih v zasedenih vzhodnih deželah. Po tej naredbi je področje vsakega državnega komisariata za okrožno monopolno področje. V vsakem državnem komisariatu se ustanovi generalna direkcija za monopol, ki upravlja monopolne na področju komisariata. Istočasno je državni minister za zasedeno vzhodno področje izdal naredbu o ustanovitvi monopola za tobak in spirit.

Velike madžarske investicije v industriji. Iz Budimpešte poročajo, da je proračun madžarskega industrijskega ministrstva za leto 1943 povišan za 40%, in sicer v zvezi z obsežnim načrtom za izgraditev madžarske industrije. Znatni krediti so določeni za investicije v državnih rudarskih podjetjih. Načrt obsega tudi investicije v zasebnih industrijskih podjetjih. V tej zvezi poročajo iz Budimpešte, da je na podlagi novih investicij v petrolejski industriji pričakovati, da se bo proizvodnja nafte v kratkem povečala za 70%. V gradnji so tudi velike električne hidrocentrale, v znatnem obsegu pa se obnavlja tudi rečna flotila.

Švicarski prekomorski promet. Kmalu po vdoru anglo-ameriških čet v francosko Severno Afriko se je zaradi ogroženosti plovbe v zapadnem delu Sredozemskega morja ustavil promet švice s prekomorskimi državami, ki je šel deloma preko Južne Francije in Portugalske, deloma pa preko Geneve. Sedaj poročajo iz Švice, da je zopet deloma vzpostavljen ladijski promet med Lizbom in Genovo, in sicer zaenkrat le za portugalske ladje. Tudi promet preko Južne Francije je od začetka decembra zopet obnovljen.

Turška trgovinska pogajanja

Carigrad, 15. dec. S. Turško trgovinsko odposlanstvo je odpotovalo v Budimpešto, kjer se vodijo pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe. Sklenjena je bila, da bo stara pogodba ostala v veljavi do podpisa nove. Medtem obveščajo da ugodno potekajo tudi pogajanja z rumunskim trgovinskim odposlanstvom v Ankari, in pričakujejo, da bo nova pogodba poglobila trgovske odnose med obema državama.

Izpred vojnega sodišča

Vojaško vojno sodišče Vrhovnega poveljstva oboroženih sil za Slovenijo in Dalmazio, odsek v Ljubljani je izreko naslednji dve sodbi v zadevi proti:

1) **Vodniku Alojzu**, sinu pok. Alojza in pok. Frančiške Kos, roj. v Polju 21. IV. 1909., bivajočemu v Ljubljani, v begstvu;

2) **Požarju Jakobu**, sinu Martina in pok. Safret Tereze, roj. v št. Petru na Krasu, 9. VII. 1899., bivajočemu v Ljubljani, na begstvu; obtožena sta bila:

a) sodelovanja pri oboroženih četih, čl. 16. Ducejeve navedbe z dne 3. X. 1941, ker sta v Ljubljani od septembra 1941 dalje sodelovala in še vedno sodelujeta pri oboroženih četih ustanovljenih z namenom, da izvršuje zločine proti državnim osebnosti;

b) prevratne združbe po čl. 4. Ducejeve navedbe z dne 3. X. 1941 ker sta v navedenih časovnih in krajevnih okoliščinah sodelovala in še vedno sodelujeta pri prevratni združbi, ki hoče nasilno spremeniti politični, gospodarski in socialni red v državi;

c) prevratne propagande po čl. 5. Ducejeve navedbe z dne 3. X. 1941 ker sta v istih časovnih in krajevnih okoliščinah z več fotografijami in zastavo vršila propagando za nasilni prevrat obstoječega reda v državi;

d) protizakonite posesti orožja in streliva po čl. 2. Ducejeve navedbe z dne 24. X. 1941, ker sta do aprila 1942 imela v Ljubljani brez dovoljenja pristojne oblasti v nekem skladišču na Poljanskem nasipu 47, 7 pušk in revolver starega tipa, 139 vojnih patron in 28 nabojev za biveže jugoslovanskega orožja, eno pištolo tipa flobert in 1 prazno bombo starega avstrijskega tipa.

Iz teh razlogov je sodišče spoznalo Vodnika Alojza in Požarja Jakoba za krivipripisanih jima zločinov in ju kot takšna obsoja vsakega posebej na dosmrtno ječo, trajno prepoved javnih služb in zakoniti preklit ter na plačilo sodnih stroškov in vzdrževanja v ječi. Odreja objavo te sodbe v izveščku v listih »Jutro« v Ljubljani in »Piccolo« v Triestu.

Ljubljana, 11. dec. 1942-XXI.

V zadevi proti: **Mehletu Antonu**, sinu Antona, roj. v Veliki Bočni 1. V. 1911, in tamkaj bivajočemu na št. 2, na begstvu, obtoženemu:

a) zločina po čl. 16. Ducejeve navedbe z dne 3. X. 1941, ker je v nedolocenem času sodeloval v Bočni in še vedno sodeluje pri oboroženih četih, ustanovljenih z namenom, da vrši zločine proti državnim osebnostim;

b) zločina po čl. 2. Ducejeve navedbe z dne 24. X. 1941, ker je bil v istih časovnih in krajevnih okoliščinah v pčesti razstreliva brez dovoljenja pristojne oblasti;

c) zločina po čl. 4. Ducejeve navedbe z dne 3. X. 1941, ker je v omenjenih časovnih in krajevnih okoliščinah sodeloval pri združbi, naperjeni na nasilni prevrat političnega in socialnega reda v državi.

Iz teh razlogov je sodišče spoznalo Mehleta Antona za krivega pripisanih mu zločinov in ga kot takšnega obsoja na dosmrtno ječo z vsemi zakonitimi posledicami, vključno trajne prepovedi javnih služb, zakonitega preklita ter plačila sodnih stroškov in vzdrževanja v zaporu.

Odreja enkratno objavo te sodbe v listih »Jutro« v Ljubljani in v »Piccolo« v Triestu.

Ljubljana, 11. dec. 1941-XXI.

KULTURNI PREGLED

Ponovitev
simfoničnega koncerta

Ponedeljkova ponovitev simfoničnega koncerta v »Unioni« je dobila popolnoma novo podoba. Dejstvo, da sta bila dva koncerta z istim programom in v največji ljubljanski koncertni dvorani do malega razprodana, prvi koncert popolnoma, je vredno posebej poudariti v kulturni kroniki našega mesta. Zamišljeno rednih simfoničnih koncertov, ki imajo pri nas še največje publike, je padla na rodovitna tla. Nekdo bi bilo treba za njih pripraviti skrbno organizacijo in velikega propagandnega boja; danes se zdi, da se razvija zadeva kar sama po sebi in postaja v našem mestu popularna. Če pomislimo, da je na pragu nadaljnji koncert pomeni to v enem mesecu tri simfonični koncerte, kar je v ljubljanskem glasbenem življenju vprav izreden pojav.

O programu, ki ga je izvajal orkester pod taktirko vnetega izpodbudnika naših glasbenih prizadevanj, dirigenta D. M. Sijanca, je že izrekla svoje priznanje strokovna kritika. Tudi na ponovitvi je bila vsaka posamezna točka sprejeta z navdušenim priznanjem. Prav posebno je občinstvo pozdravilo nastop pianista, prekratkotrajnega akademika prof. Antona Trosta, ki je kot solist v Griegovem »Koncertu za klavir in orkester op. 16« vzbujal občudovanje s svojim natančnim in umetniško poglobljenim igranjem. Po tej točki, ki je v »Uniji« jedro koncertnega programa, je bil prof. Trost nagraden z dolgotrajnim plaskanjem in s cvetjem. Po izvajanju Lajovskega »Andanta« je občinstvo aplaudiralo tudi v dvorani prisotnemu skladatelju. Dvočlanska simfonična pesnitev »Divja ženica« in njegova »Dva slovenska pesma« so po ognjevitosti barvitosti Rossinijev, resnobno monumentalnem Griegu in razgibanem Lajovcu s kar največjim učinkom zaključili dobro izbrani koncertni spored. Dirigent D. M. Sijanc je požel zaslužen priznanje. Umel je z nevelikimi sredstvi zbrati in umetniško uskladiti simfonični orkester, ki je zmogel uspešno izvršiti tudi zahtevne koncertne naloge. V četrti zimi vojne obdobja kaže Ljubljana sorazmerno živahno glasbeno življenje.

Naše revialno slovstvo

Nov zvezek »Doma in sveta«

S pravkar izšlo 7.—10. številko je bil zaključeno 54. letnik literarne revije »Doma in sveta«, ki zastopa častno tradicijo slovenskih slovstvenih obzorij. Časopis izhaja v redakciji pesnika in kritika dr. Tineta Debeljaka. Za novi (55.) letnik napoveduje »Doma in sveta« značilno spremembo: izšel bo v nezmajšanem obsegu, toda samo dvakrat na leto v obliki zaključnega zbornika z bogatimi umetniškimi prilogami.

Sklepni zvezek tekočega letnika prinaša na uvodnem mestu Françoisa Villona naborno pesem z marijanskim motivom v prepletnosti dr. Ante Debeljaka, ki je pravkar dovršil celoten prevod znamenitih pesmi tega srenjeveškega pesnika, v katerem se je pobožnost družila z najhujšim naturalizmom. Ko bo kdaj izšel Anton Debeljaka celotni Villon — in vsak založnik bi moral biti hvaležen za ta slovstveni podvig! — bo to dogodek v slovenski predni literaturi. — Stanko Kociper, pisec romana »Goričane«, nadarjen epik povojenjskih vinogradov in kmetov, je v »Goričane« tako lepo orisanega domačega kraja »prozo« »Starca«. Te sočni povesti je treba, kot pridužiti »Vinčarjevo selitev« iz pesra Jožeta Krivca; slednji opisuje življenje in človeške usode na sosednem hološkem hribovju, torej soroden ambient, ki dopušča primerjavo tudi glede na pripovedno moč obeh mladih pisateljev. — Pesnik Stanko Majcen se po daljšem času zopet oglašja in sicer s fino izoblikovanimi podobami iz svetovnega pisma nove zaveze »Zemlja«. Ta pripovedni triptihon napoveduje po vsej verjetnosti nadaljnje primere nove Majcenove proze, ki opravičuje vse zanimanje in pozornost.

Poleg Villona zastopajo v tem zvezku vezano besedo nekateri domači pesniki, tako France Balantič (Zalostinka, Pstopačeva smrt), Ivan Čampa (Spominčica), Stanko Bračko (Deklica s slaloledom, Mlada, Zadnjikrat, Starci), Stana Vinšek (Ti in jaz) in Marjan Zalaznik, medtem ko je A. Komar prevedel odlomek iz Villona. Kakor je videti, se oglašajo večidel nova imena; pri tem opazimo, da sedanji pesniški naraščaj vstopa v literaturo z večjimi formalnimi kvaliteta, kakor so jih kazali nekoč pesniški začetniki. — Končuje se v tem zvezku Janka Modra prevod Calderonove igre »Veliki oder sveta«, prispevek, ki ni zanimiv samo kot polizkus obnoviti zanimanje za dramatično španskega baroka, marveč tudi po pesniških odlikah prevoda.

Morda najzanimivejši sestavek v tem zvezku je slavistični prispevek dr. Tineta Debeljaka »Pesiški Krims«. Na primerih Puškinovega »Bahčisarajskega vodometla« in dveh Mickiewiczovih sonetov kaže pisec, kako je dva velika pesnika inspiriral pogled na isti zgodovinski ostanek in njegovo okolje. Tine Debeljak je prevedel med drugim tudi Puškinovo Hvalnico Krimu in dogmal v odenke pokoj. Ivana Hribarja prevod »Bahčisarajskega vodometla«. O tem pa kaj veži s ponatosem članka in prevoda, ki se nam obeta za božične dni v lepo opremljeni knjižnici. — Nadaljuje se razprava dr. Stanka Mikulca »Slogovni razvoj umetnosti Franca Illovskega (1700—1764)«, opremljena z ilustracijami na posebnih prilogah. — Profesor za italijansko literaturo na naši univerzi dr. Bartolomeo Calvi je prispeval besedilo svojega nastopnega predavanja, ki ga je imel v slovenščini 11. decembra 1. l. V njem se bavi, kakor je za načelni uvod v italijansko slovstvo kar umljivo, z Dantejem in sicer s konstitutivnimi elementi njegovega umetniškega sveta. Dr. Ivan Graferauer priložuje »Nove dioniske z zgodovini narodne balade o Lepi Vidi« (gradio, ki bo v kratkem objavljeno v obsežni znanstveni razpravi naše Akademije). V rubriki književnost ocenjuje Stanko Jančič Kociper »Goričane«, T. Glavan nove knjige J. Likoviča, M. Malešiča in J. Lovrenčiča. Obširno oceno slovenskega prevoda Bulakovskega »Ognjišča« je spisal C. Beličič, ki tudi simpatično poroča o knjigi prof. U. Urbanja »Piccolo mondo sloveno — Mali slovenski svet«.

Kronika

* Za zmago orožja je bila te dni v Tristu v cerkvi sv. Antona maša, katero je daroval nadškof Bartolomej. Službe božje sta se udeležili tudi Prefekt in Zvezni tajnik. Nadškof je zaključil mašo s pozivom na delo za Boga, domovino in družino. Popolne istega dne je visoki cerkveni dostojanstvenik obiskal sedež Oboroženih sil v prostorih Rdečega križa, kjer je bil sprejet od predstavnikov vojaških in civilnih oblasti.

* St. letnica smrti Domenca Rosettija V Tristu so obhajali stoto obletnico smrti znanega domoljuba Domenca Rosettija. V Verdijevem gledališču je bila spominska proslava, na kateri je govoril akademik Arturo Farinelli. Po svečanosti je bilo položeno na Rosettijev spomenik več vencev.

* Podpredsednik nemškega državnega zbora je umrl. V Berlinu je umrl 65letni dr. Georg v. Strauss, državni svetnik in podpredsednik državnega zbora v Berlinu. Načeloval je uradu za razdeljevanje petroleja.

* Smrt nemškega smučarja. Nemški smučarski sport je izgubil zopet enega izmed svojih »asov«. Padel je Mathias Wörndle, znan z zimskih smučarskih tekem v Garmisch Partenkirchnu, najboljši nemški smučar na daljšavo 50 km. Pokojnik je dosegel več mednarodnih prvenstev celo pri tekmah v Zedinjenih državah.

* Boksar Baumgarten padel na vzhodnem bojišču. V zadnjih bojih na vzhodnem bojišču je padel Adolf Baumgarten, 27-letnik, eden izmed najmlajših nemških amaterskih boksarjev. Spadal je med najbolj aktivne boksarje mlade Nemčije.

* Smrt jezuitskega generala. V Rimu je umrl znan jezuitski general, pater Vladimir Ledochowski. Do zadnjega je bil pri zavesti, nekaj ur pred smrtjo pa je izgubil vid in dar govora. Prel smrtjo je podlil kardinal Maglione umirajočemu še papežev blagoslov. Pokojni jezuitski general je bil poljskega pokolenja, oče je bil grof, mati pa je bila Švicarka.

* Najstarejši Zepelinov sotrudnik nadkrmar Ludvik Marx je umrl v Friedrichshafnu, star 64 let. Marx je stal Zepelinu ob strani še v času, ko je nemški grčf gradil prvo svojo »zračno cigaro«. Med svetovno vojno je bil ves čas v službi Zepelinovega podjetja.

* Jubilej čestne milice. Fašistična cestna milica v Italiji je te dni praznovala 14. obletnico obstoja. Vrhovni poveljnik milice, general Leonardi, je ob tej priliki izdal posebno dnevno povelje, v katerem podčrta, da zasluže te ustanove pod fašističnim režimom.

* Nova naselbina. Minister za kmetijstvo Pareschi je te dni na visoki ravni Apulije položil temeljni kamen za novo mestno naselje, ki bo dobilo ime Sagesia. Jedro naselbine bodo utemeljili boviniki.

* Delo italijansko-nemškega Kulturbunda v Tristu. V prostorih italijansko-nemškega Kulturbunda v Tristu je govoril profesor Philipp Andreas o temi »Italija in začetek moderne diplomacije«. V drugi polovici decembra bo v tem krožku predaval profesor Guido Mancosca, avtor nedavno izšlo knjige o bljševizmu. To knjigo je sam Duce označil za doslej najbolj izčrpano delo o tem predmetu.

* Nova kmetijska šola v Canali. V Isonciji pri Canali je bila minul ponedeljek odprta nova kmetijska šola. Proslave so se udeležili poleg školskih nadzornikov »vratelj kmetijskih šol Zamboni, podpoveljnik GII-a in predstavniki političnega tajništva fašistične skupine.

* Novi vojni red. V n-či ed ponedeljek na današnji terek je v veljavi na vseh železniških progah Ljubljanske pokrajine nov vojni red. Zaradi tega je potnikom na razpolago strokovno sestavljeni novi vojni red »Ekspress«, ki ga dobijo v vseh večjih trafikah in knjižarnah za ceno ene lire.

* Nesreča na lovu. 25 letnemu Evgeniju Martenliju iz Colpra pri Comu se je primerila v začetku decembra lovska nesreča. Ko je sprožil puško, da bi ustrelil zajca, je naboj ekapaliral in ranil Martenlija na levič, s katere mu je odrgal več prstov.

* Smrtna nesreča 14 letnega dečka. V Bagni di Lucca je postal 14 letni deček Jacch Sedi žrtev nenadne nesreče. Na vozičku, katerega je potiskal pred seboj s pomočjo b'cikla in na katerem so bila nalozena drva, ki jih je bila njegova mati nabraja v okoliškem gozdu, je zavožil na poti domov v reko Limo, kjer je utonil. Našli so ga mrtvega čez nekaj dni.

* Tragičen konec železničarja. 50letni železničar Angelo Gigezzi je plačal prevelik pogum z lastnim življenjem. Pred dnevi je hotel pomagati neki materi, ki je stopala z vlaka na postaji v Gerezanu. Mati je imela dva otročka. V trenutku,

Prof. dr. Grivec se izčrpno bavi z Nativitajlovo izdajo Euehologiuma Sinaticum, posebej se v zvezi z brizinskimi spomeniki in z razpravo Nicolaasa von Wijkia o jezikovnem in stilističnem značaju starocerkvenoslovanskega žitja Konstantinovega. V Zapiskih prikazuje dr. Tine Debeljak obsežno zupuščno pesnika Silvina Sardenka, ki je imel pripravljeno za izdajo vrsto novih knji in načrt za bodočo izdajanje vse do l. 1952. Smrt je plodovitaja pesnika pobrala točno deset let prej, kakor so kazali njegovi načrti. V zvezku sta dve dobri vinjeti kiparja Smerduja.

Naš jezik

Jezikovna paša III

11.) Tuberkel, tuberkla — tuberkulum, tuberkuluma — bacil tuberkuloze.

Pri rabi mednarodnih zdravstvenih oznak je pri nas še silna neenotnost, nerazodnost in zmedenost. »Posušene tuberkule ohranijo naležljivo sposobnost.« Tako berem zadnjič enkrat neke; mišljeni so seveda bacili tuberkuloze.

Tuberkula, tuberkule ni nič, take tvorbe mednarodno besedje ne pozna. Tuberkel, tuberkla je to, čemur Nemec pravi »das tuberkulöse Knötchen«, po slovensko bi temu rekli »jetična ali tuberkulozna buncica«, to je prosta tvorba v tkivu, ki jo povzroča bacil tuberkuloze. Tuberkulum, tuberkuluma pa je grča na kosti: tuberkulum costae = reburna kostna grča. Prvo in zadnjo oznako ima Klinični besednjak obraziločno. Kdaj neki se bodo naši nestrokovni pisarji potrudili in pisali strokovne oznake po strokovnih navodilih? Pred dvema, tremi leti je nekdo od terminus, terminusa = strokovni izraz, ki ga imata Brez-

ko je Bigozzi prečkal železniški tir, da bi se vrnil na vlak, s katerega je spravil mater in otroke, je pridrvel z nasprotno stran drugi vlak in ga povozil. Pokojnik je zapustil ženo in tri otroke.

* Prehranbene razmere v Zedinjenih državah so se po izjavi ameriškega ministra za kmetijstvo Wickarda znatno poslabšale, zaradi česar je minister odredil štednjo z vsemi živili sedaj in v bodoče.

IZ LJUBLJANE

u— Jug zmaguje. Odkar se je preteklo soboto vreme po mrazu ublažilo, je začel jug zmagovati na vsej črti. Medtem ko smo imeli v ponedeljek zvečer še 0,2 mraza, se je čez dan ogrelo ozačje na 8,8°C. Noč od ponedeljka na torek je bila nenaadno topla in je začelo pršiti. V torek zjutraj smo imeli 8,7°C. Tako visoke jutranje temperature nismo zabeležili že od 1. novembra dalje, ko je bilo 8,1 stopinja Celzija. Vsekakor smo v tem razdobju imeli precejšnje število mrzlih jutrov. Pretekli mesec je bilo najbolj hladno jutro 27. novembra, ko smo zabeležili —7,2°C. V decembru pa je bilo najbolj mrzlo 3. t. m. zjutraj, ko je padlo živo srebro na —6°C. V večerajšem hladnem jutru je nekaj časa pršilo, nato pa se je uneslo in je celo sonce posijalo izmed kopastih oblakov.

u— Nov grob. Dotrpel je uslužbenec SK Ilirije g. Alojzij Sattler. Za njim žalujejo žena, hčerka in drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo blagega pokojnika spremili v sredo ob pol 15. iz kapele sv. Krištofa na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. Naj v miru počiva! Svojem izrekamo naše iskreno sočutje!

u— Svojem internirancem in vojnih ujetnikov. Mestni urad za popis vojnih ujetnikov in internirancev v Kresiji, soba št. 44, vhod z Lingarjeve ulice 1, prosti svojece prijavljenih internirancev in vojnih ujetnikov, ki so se prijavili za podporo pri mestnem socialno-političnem uradu, naj takoj sporoče povratek interniranca iz internacije ali vojnega ujetnika iz ujetništva, prav tako pa tudi vse druge morebitne spremembe.

u— Druga javna produkcija Glasbene akademije, ki bo danes ob 18. v mali filharmonični dvorani, ima na sporedu skladbe za violino, bariton, klavir, klarinet in sopran. Sporedi se prodajajo v Matični knjižarni in pri večerni blagajni.

u— IV. simfonični koncert letošnje sezone se bo vršil v ponedeljek dne 21. t. m. ob 18. uri v veliki unijski dvorani. Koncert bo dirigiral violonist Karlo Rupel in kot solistka violinistka bo sodelovala ga. Francka Ornik-Rojčeva. Simfonični kon-

GLEDALIŠČE

DRAMA

Sreda, 16. decembra: ob 16.30: Gradbenik Solnes. Red A.

Četrtek, 17. decembra: ob 16.30: Oče. Premiera Red premierski.

Petek, 18. decembra: ob 15.: Večno mlada Saloma. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol.

H. Ibsen: »Gradbenik Solnes«. Drama v treh dejanjih. Orebe: Solnes-Levar, Alina, njegova žena—Marija Vera, dr. Herdal—Raztresen, Knut Brovik—J. Kovič, Ragnar Brovik, njegov sin—Verdonik, Kaja Foslijeva—S. Měičeva, Hilda Wangiova—Boltar-Ukmarjeva. Režiser: Marija Vera, scenarator: inž. B. Stupica.

OPERA

Sreda, 16. decembra: ob 16.: Thais. Red Sreda

Četrtek, 17. decembra: ob 16.: Gasparone. Opereta. Red četrtek.

Petek, 18. decembra: ob 17.: Vokalni in instrumentalni koncert v kirsti Udruženja gledaliških igralcev.

J. Massenet: »Thais«. Opera v sedmih slikah. Osebe: Atanael—Primožič, Nicias—Sladoljev, Palemon—Dolničar, suženj—Gregorin, Thais—Heybalova, Krobilja—Mlejnikova, Mirtala—Poljanarjeva, Albina—Spanova. Dirigent: N. Stritof, režiser: C. Debevec, zborovodja: R. Simoniti, koreograf: inž. P. Golovin. Solo plešejo: Bravničarjeva, Japljeva, Remškarjeva, Kurbos, Pogačar in baletni zbor. Načrti za sceno: A. Gerlovičeva; realizacija scene pod vodstvom inž. E. Franza in mojstra V. Sikružnega, načrti za kostume: J. Vilfanova, izdelava pod vodstvom J. Staničeve in F. Remškarja.

Sistemazione delle bombe a bordo di un nostro bombardiere in partenza per una azione di guerra — Nameščanje bomb na krov italijanskega bombnika, ki odhaja na vojno akcijo

cert bo imel naslednji spored: 1. Trije staroklasični plesi za godalni orkester; 2. Oster: Religioso za godalni orkester; 3. Bach: Koncert za violino-solo in godalni orkester. Solistka ga. Francka Ornik-Rojčeva; 4. Beethoven: Sedma simfonija. Vstopnice so že v predprodaji v knjižarni Glasbene matice po običajnih koncertnih cenah. To bo zadnji simfonični koncert v tekočem letu. V simfonični koncert bo sredi meseca januarja 1943.

u— Opozarjamo na vokalni in instrumentalni koncert v korist Udruženja gledaliških igralcev, ki bo v petek ob 17. v Operi, pod muzikalnim vodstvom dirigenta D. Zebre-ta s sodelovanjem sopranstke Ksenije Vidaličeve in altistke Elze Karlovičeve, ter tenorja Giorgia Sembri in baritona Giuseppe Taddie. Spored je zelo bogat in obsega orkestralne točke, arije in dvospeve iz najbolj znanih oper.

u— Večer slovenskih klavirskih skladb za mladino, ki se bo vršil v mali filharmonični dvorani v petek, dne 18. t. m. ob 18., bo imel na sporedu skladbe naslednjih naših skladateljev: Škerjanca, Santla, Pavčiča, Mirka, Sancinove, Šivica, Osterca, Pahorja in Tomca. Izmed avtorjev bosta skladatelja L. M. Škerjanec in Mirca Sancinova sama izvajala svoje lastne skladbe, dočim bo igrala pianistka Silva Hraševčeva Santlova, Pavčičeva in Mirkova dela Pianistka Bizjakova pa dela skladateljev Šivica, Osterca, Pahorja in Tomca. Sklepno točko Tomčeve Variacije bosta izvajali štiriročno pianistki Bizjak Marta in Hraševčeva Silva. Na zanimiv klavirski večer že danes opozarjamo. Vsa dela, ki se bodo izvajala, so izšla v tisku in so najprimernejše darilo slovenski mladini za letošnji božič. Natančni spored se bo dobil od jutri dalje v knjižarni Glasbene matice in spored je obenem vstopnica na večer v mali filharmonični dvorani.

u— Za vdovo z osmimi otroki je daroval neimenovani dobrotnik 100 lir, ki jih hrani oglašni oddelek »Jutra«. V imenu darovavke se iskreno zahvaljujemo.

u— V počastitev sp. mina blagopokojnega g. Ignacija Banka poklanja gorensko omizje svojim potrebnim ožjim sorodnikom znesek 380 lir. Prisrčna hvala!

u— Nesreče. Kronka železniških nesreč je zabeležila novo žrtev. V Zalogu je padel pod vlak 53 letni železničar Franc Mitsche iz Gradca. Odtirgalo mu je obe nogi. Po-

POSESTNIKI HIŠ

ROČNE HISNE BRIZGLAVE

izdelane po predpisih gasilskega urada si lahko nabavite pri

RUPENA LUTZ

LJUBLJANA-ŠIŠKA

nasproti stare cerkve

naše oprsje, kadar gre za celotnega, če pa samo za kosti, tedaj prsi okostnjak. 14.) Nedrje = nedra; prsi = dojke. »Si je spustila lišp v nedrje.« Lišp je ves čas ležal na njenih prsih.« Levstik: Pearl S. Buck, »Matie.« Iz neder mu je močel ročaj naglo skritih vilic.« Zupančič: Ch. Dickens, »David Copperfield«.

»Pa, deklice, kaj je dahnilo v vas? Kaj vam očee je vnelo. Kaj v nederh vam vzbrstelo?« Zupančič: »Ej, mačice«.

»Nič manj ni bel prs tvojih sneg.« Prečeren: »Zgubljena vera«.

Iz navedenega je jasno, da »nedrje« ali »nodra« so prostor med prsi in obleko, »prsi« pa da so to, čemur zdravnik pravimo »dojke«. Drugi Levstikov stavek se mora potemtakem pravilno glasniti: »Lišp je ves čas ležal na njenih prsih.« Odnosno — prozaično — »na njenih dojkah.« (Prozaično na videz. Spominjam se plakete na spomeniku Semelweisa, ki je prvi z uspehom pobijal porodni prisad: na bregu jezera sedi mlada mati z detetom v naročju, pijočim iz dojke in z ročicami tipajočim za mlekom, pred njenimi nogami se razprostira jezera, simbol porodnih nevarnosti, izza nje pa vzhaja sonce, simbol materinske sreče... Ali je še kje na svetu več poezije!) Dr. Mirko Černič.

ZAPISKI

Stoletnica pesnika J. M. de Heredia. Francoska kulturna kronika je zaznamovala minule dni stoletnico rojstva vodilnega parnasističnega pesnika, v gorah Siere Madre pri Santiagu na Kubi rojenega Joseja Marie de Heredia. Že zgodaj se je v cerkveni šoli navdušil za grške in rimske

nesrečnica so nemudno pripeljali v bolnišnico, kjer pa je nekaj ur po prevozu izdihnil. S koleza je padel in si zlomil desmo 27 letni delavec Karel Blažič iz Stične. Na krožni žagi si je porazil prste na levič 35 letni delavec Martin Lukež iz Ljubljane. Z lokomotive je padel in si poškodoval desno nogo 38 letni kurjač Jože Štrubelj iz Ljubljane. V levico se je vsekala 54 letna žena šolskega upravitelja v pokouju Marija Pikičeva iz Ljubljane, 58 letni posestnik Franc Brance z Rakitne pa se je pri padcu potolkel na glavi.

u— Gospodinjski koledar za leto 1943—XXI—XXII je pravkar izšel in se dobi v knjižarni Tiskovne zadruge, Selenburgova ulica 3.

Nekaj sprememb v voznem redu

Pretekli torek 15. t. m. so stopile v veljavo nekatere spremembe v nazadnje veljavnem voznem redu, ki je ostal glede potniškega prometa omejen v nezmajšanem obsegu kakor zadnji čas sploh. Kljub temu pa bi porabili to priložnost, da morebitne interese seznanimo z novimi podatki o vseh vlakih, ki pridejo za potujoče občinstvo v pošte.

Na progi proti Postumii in Tristu bodo odhajali osebni in deloma tudi: brzi vlaki po naslednjem razporedu: ob 6.20 (osebni), ob 7.45 (brzi), ob 16.10 (brzi do Trista), ob 18.20 (osebni) in ob 20.40 (brzi).

Proti Zalegu bodo odslej vozili naslednji vlaki: ob 6.46 (osebni), ob 7.35 (brzi), ob 12.30, 18.05 in 19.05 (vsi trije osebni) in ob 23.05 (brzi).

Za zvezo proti Dolenjski bodo na razpolago naslednji potniški vlaki: ob 6.41 (proti Kočevju), ob 7.42 (do Bujarceva), ob 14.20 (proti Kočevju) in ob 17.00 (do Novega mesta).

Na Vrhniko odhaja dnevno en vlak za prevoz potnikov, in sicer ob 17.45.

V Ljubljano bodo prihajali vlaki iz smeri Postumia—Trieste: ob 7.00 (osebni), ob 7.10 (brzi), ob 12.10 (brzi iz Trista), ob 19.00 (osebni) in ob 22.55 (brzi).

Iz Zaloga bodo vozili v Ljubljano naslednji vlaki za civilne potnike: ob 7.26 (osebni), ob 7.35 (brzi), ob 14.45, 18.45, 19.45 (vsi trije osebni) in ob 20.25 (brzi).

Z Dolenjskega so zveze v Ljubljano možne ob tehle časih: ob 7.20 (iz Novega mesta), ob 9.10 (iz Kočevja), ob 15.30 (iz Kočevja) in ob 19.54 (iz Bujarceva).

Z Vrhnike bo prihajal edini potniški vlak dneva ob 7.25.

Spremembe od zadnjega voznega reda v glavnem niso pomembne, zelo premaknjen pa je popoldanski potniški vlak proti Kočevju, ki bo odslej odhajal skoraj dve uri prej in se tudi vračal sredi popoldneva, ne pa šele okrog 19. ure kakor po starem.

klasike ter si izostril tisti čut za formo, ki ga je posledaj spremljal na vsej poti. Kot dvajsetletni mladenič je prispel z materjo v Pariz in se v nekaj letih tako pofrancosil, da je postal francoski pesnik in vzornik cellega pesniškega gibanja, ki sta mu dala prvo vzpodbudo Théophile Gautier in Leconte de Lisle. Prvo zbirko stihov je nameraval izdati že l. 1863, vendar je ni natiskal in poslej se je obrnil njegov razvoj v smer skorajne tankočutnega cizeliranja verzov, posebej še sonetov, ki jih je de Heredia v glavnem pisal. Šele l. 1893 je izdal zbirko sonetov »Les Trophées«, ki so vzbudili veliko pozornost kot ena redko dragoceni pesniških knjig. »Trophées« razodevajo izrazito klasičnega duha, vendar so po čustvu sodobne. Kažejo nam pesnika-globokega podoživjevalca preteklosti, sanjarja nad orumenelimi in zaprašenimi listi iz arhivov, kako obuja v okviru izredno zgoščenih in tanko izbrusjenih pesniških slik podobe preteklosti. Nekaj antičnega in hkrati aristokratskega veje iz te formalno stroge in v marsičem nenadkriljivo dognane poezije. Druge knjige kakor »Les Trophées« de Heredia ni izdal. Šele dolgo po njegovi smrti (umrl je l. 1906), t. j. l. 1923, je izšla izdaja njegovih »Poésies complètes«, vendar ni mogla z zbranimi drobci iz prejšnjih in poznejših let bistveno spremeniti de Herediaovega pesniškega obraza, kakor ga kaže edinstveno lepa in pomembna zbirka »Les Trophées«. Vzlic vsej draguljasti izjemnosti teh sonetov in njihovih klasičnih stilizacij, ki je po svojem arizmu dokaj odtujena dinamični in stvarni poeziji sodobnosti, je de Herediaova poezija chrnila svojo vrednost pri vseh, ki so zmocni višjih, nad čas in njegove minljive podobe povzdignjenih pesniških čustev in privedov.

SPORT

Sportniki v sporu
Z naravoKdor preceňuje svoje sposobnosti, lahko
doživi bridka razočaranja

Mnogo znanih sportnikov, ki so redno dosegali najvišje uspehe in jih je tudi občinstvo poznalo kot »nepremagljive«, je včasih preveč pripisovalo samim sebi in posledica je bila, da so doživeli marsikatero hudo razočaranje.

Znanega nemškega kolesarskega prvaka Lohmanna, ki vozi in dirka za denar in ga poznajo po mnogih mestih Evrope kot najbolj zanesljivega zmagovalca, so nedavno izžvižgali v sredi Berlina. Ta svetovni prvak v svoji stroki je odpovedal dal na najvažnejši prireditvi Deutschlands-halli. In kaj je bilo prvo, kar je mislilo občinstvo? Da mož ni izgubil po pravici in je morda tekmelec na ljubo — morda celo po dogovoru — popustil v najbolj odločilnem trenutku. Sploh se je zdela naravnost neverjetno in nezasišano, da ni bil prvi. Take in podobne govorice so prišle na uho tudi pristojnim faktorjem, ki morajo pač paziti na red in disciplino v sportu, in seveda niso mogli ukreniti pametnejšega kakor odrediti preiskavo. Uspeh je bil ta, da so morali Lohmannu proglasiti za nedolžno. Zdravniki so namreč namršili čelo in morali izjaviti: najbolj slovesno, da se je Lohmann kratko in malo spril z naravo, ki se je maščevala nad njim zaradi prevelikih zahtev. Usodno pri takih primerih je še, da prizadeži do zadnjega ne čuti nobenega znaka, da jim narava pripravlja neljubno presenečenje. Lohmann se je zavedel krize šele takrat, ko je že slišal okrog sebe žvižganje publike. Zdal se mu dal nekaj odmoru, da se bo med tem lahko spet spriljalil z materjo naravo.

Podobne nauke je moral zdravnik nedavno dati tudi svetovnemu rekorderju Svedu Haeggju. Ta čudežni tekač je tekel za čas skoraj vsake tri dni, kljub temu, da ga je enkrat podrl med tekom in je že takrat kazalo, da bo moral odnehati za dlje. Pozneje se je pokazalo, da je napad izbral iz zahrbtnega prehlada; ko je minila ta nevarnost, je bil Haegg kmalu spet v stari formi. Nov dokaz, da so bolezni včasih celo zdravju v korist. Haegg je moral tedaj rad ali nerad nastopiti nekaj časa dopusta in po tem počitku je šel z novimi silami začel rušiti nove rekordne znamenke.

Narave ni mogoče goljufati, to bi moral vedeti vsak sportnik. Znano je, da so nekdo boljšarji živeli v trdnem prepričanju, da si morajo za vsako ceno pridobiti čim več trdote in odpornosti. Med se živčijo generacijo boksaarjev je nekaj takih — seveda bivših — ki so se v začetkih svoje kratke slave pripravljali za svoje nastope na najbolj neverjetne načine. O nekaterih vemo, da so si dali z gumijastimi klavidi udarjati po kolienih, ker so verjeli nevarnosti domnevi, da se bodo tako najbolj utrdili. Toda pri tem »treeningu« so jim polagoma popustili živci in kmalu potem so morali zapustiti tudi deske. Ti primeri so samo še enkrat dokazali, da je boks sport pesti in da bo največ uspehov dosegel v njem le oni, ki bo znal najbolj udarjati, z obema rokama in v vsaki drži. Ni bil zaman slavnj Hein Domgörgen, ki je se danes znan kot pravi mojster boksaarja in skoraj akrobat v umikanju in pokrivanju, skoraj 40 let uspešen v ringu.

Veliki finjski drsalec na daljave Thunberg — saj zdaj teka nedoseženega hitrega drsalec ni več med živimi — je s tekočim zatrdil, da je vselej videl v svojih lastnih očeh, kadar je bil v nevarnosti, da bi treniral preveč. Treba se mu je bilo samo pogledati v zrcalo in že je namrečno vedel, da od narave ne sme zahtevati ničesar več, temveč počakati.

Na zadnji olimpiadi v Berlinu je postal eden glavnih junakov tudi žrtev pretrganosti. To je bil Argentinec Zabala, ki je prišel kot velik favorit za zmagovalca maratona mnogo pred pričakovanjem prireditelja v nemško prestolnico in je v teku svojih priprav pretekel vse mogoče daljave v rekordnih časih. Menil je pač, da bo to tem zagrizenemu edinstvenemu treningu — lahko pustil za seboj vse še tako močbe nasprotnike. Ko je napočil usodni dan in so tekači odšli na maratonsko progo, je spali Argentinec kmalu izgubil v množici. In ko je stotično gledalec vzklivalo neznanemu Japoncu Sonu kot zmagovalcu — najtežji olimpijski konkurenci, je Zabala začel nekje ob progi, telesno izčrpan in duševno potrt in strašno sprt z naravo, ki ga je neusmiljeno udarila v morda najpomembnejšem trenutku njegovega življenja.

Čisto na kratko

Prihodnjo nedeljo bodo nemški hokejisti na ledu otvorili sezono, in sicer z med-

narodno tekmo s Slovaško v Bratislavi. Nemška hokejska reprezentanca bo nastopila to pot stotič v mednarodni areni v približno 15 letih — v znani sestavi s slavnim branilec Jaenckejejem. Ta igralec je skoraj nenadomestljiv v vsaki hokejski ekipi Nemčije in je dosedaj odigral nič manj kakor 81 mednarodnih tekem zanj. Ko smo moža gledali pred 6 leti v Garmischu, že ni bil več videti v najmlajših letih, iz česar lahko sklepamo, da se talenti tudi v tej borbeni igri na ledu držijo lahko tudi preko običajnih let, v katerih so sportniki običajno na višku svojih sposobnosti.

Bolgarsko železniško ministrstvo je dovolilo mestni občini v Skoplju 2,5 milijona levov posojila, da bo s tem denarjem zgradila velik in najmodernejše opremljen stadion za vse sportne klube v tem novem bolgarskem sportnem središču. Ista ustanova je že pred tem dovolila večje denarne zneske za graditev sportnih naprav po ostalih bolgarskih mestih.

V borbah na Kavkazu je pred kratkim padel novinar Hans Hirth iz Münchena. Mož, ki je bil star šele 35 let, se je razel v uredništvu »Münchener Neueste Nachrichten« uspešno udeleževal tudi kot sportni sodelavec pri razpisih sportnih listov, zelo znan pa je bil tudi kot sportni predavatelj in radijski poročevalec.

Z Gorenjskega

V Medvodah je bilo prirejeno miklavževanje Nemške delavske fronte v prostorih Delavskega doma. Pred Miklavževim prihodom je skupina šolarjev iz Pirnič predvajala kratko igrice, ki jo je spremljal domači šramel. Nato je bilo obdarovanih 240 otrok. Prispevale so, medvodske tovarne.

V Dvoru nad Kranjem so priredili zbirko sadja in zelenjave za vojaške bolnice in za socialno skrbstvo. Nabrali so 1500 kg jabolk, 170 kg krompirja, 20 kg fižola in 40 ženskih tobačnih nakaznic. Nadalje so nabrali 700 kg repe in 150 kg zelja ter so vse to prepeljali na okrožno upravo v Kranju. Mladinska skupina je razen tega nabirala darove za miklavževanje. Obdarovanih je bilo 73 otrok s sladkarijami, še posebej pa 30 otrok, ki redno obiskujejo otroško skupino. Ti so dobili razne igrače, ki jih je otroška skupina sama napravila.

V Šmartnem pod Šmarno goro je šolski rektor Binder sklical krajevno zborovanje, na katerem je opisoval smernice Volksbund. Stranka ima zdaj nove prostore v Gradovem hotelu v Tacnu. Pomožni urad za matere in otroke pa ima urade v Travnici hiši v Tacnu, kjer je doslej uradovale uprava stranke.

V Zabinici se je krajevna organizacija stranke preselila v nove prostore v občinski hiši. Okrožni prosvetar Lilling je ob tej priliki predaval o narodno socialistični revoluciji. Priredena je bila tudi zbirka suhega sadja, ki so ga nabrali 196 kg za ranjence.

O novem šolskem postopju v Koroški Beli poročajo gorenjski tednik: Nova šola se naslanja na staro šolsko poslopje. Moderno je zgrajena in opremljena. Takoj pri vходу pridemo v prostorno vežo, levo iz veže pa v veliko dvorano, ki lahko sprejme 300 oseb. V dvorani sta oder in galerija. Šolske sobe so v treh nadstropjih in imajo predprostor z omarami za odlaganje obleke in lepe šolske razrede z novo opremo. Vse sobe imajo velika okna z dnevno svetlobo proti jugozapadu. Centralna kurjava ogreva vse prostore, dočim čaka v kletnih prostorih moderno urejena kuhinja še bo dočim uporabe. Šola obiskuje okrog 40 otrok iz okolice in delavskih otrok z Javornika.

Božični odmor v obratih. Državni gospodarski minister je odredil, da traja letošnji božični odmor od 23. novembra 1942. kjer je med drugim določeno, da se izpadi delavnikov in izpadek proizvodnje ob božičnih praznikih po možnosti nadoknadijo z delom v ostalih dneh.

Iz Spodnje Štajerske

Veliko zborovanje uradništva je bilo sklicano v nedeljo v Götzovi dvorani v Mariboru. Bilo je prva velika manifestacija spodnještajerskega uradništva. Po glasbenem uvodu je izpregovoril vodja urada za uradnike, nato pa je zvezni vodja Heimabunda Franc Steindl obširno razpravljalo o upravnih in političnih vprašanjih na Spodnjem Štajerskem.

Novi grobovi. V visoki starosti 87 let je v Mariboru umrl železniški namestnik Richard Dominik. Nadalje sta v Mariboru umrli 82letna hišna posestnica Marija Lohrerberja in 49letna soproga mizarja Antonija Šiškovala. — V Jazbinah pri St. Jurju je umrl Ivan Iskrač, v St. Jurju pa 73letni Herman Künzl in 62letni Ivan Obrez. — V Braslovcah je umrl v starosti 79 let preužitkar Jakob Praprotnik.

Poroke. V St. Jurju sta sklenila zakonsko zvezo Ivan Volušek in Marija Kolarjeva, oba iz Sv. Uršule. V Braslovcah sta se poročila posestnikov stn Friderik Šmigel in posestnikova hči Pavla Fundova, dalje vrtnar Franc Korošec in mizarja hčerka Zofija Kolškova iz Letuša ter posestnikov sin Leopold Kok iz Topole in kuharica Marija Plesnikova s Polzele.

Tovariški večer so priredili v soboto zvečer borci iz prve svetovne vojne ranjenim vojakom, ki so na zdravilnici v Mariboru. V Grajski kleti so se zbrali stari in mladi z mnogimi odlikovanji na prsih, zastopniki oblastev, Heimabunda in vojske, navzoč na pa je bil tudi okrožni vodja Mihael Strobl. Na prireditvi so nastopili člani mariborskega gledališča s pevskimi točkami.

Najmlajši spodnještajerski vojak je Jožef Černe iz Trbovelj, ki je nedavno pisal z vzhodne fronte in v svojem pismu pozval k borbi vse sposobne tovariše, naj sledijo njegovemu vzgladu in naj prej na odnehaajo, dokler ne bo stari zadnji boljševički odpor. Jožef Černe se je z dovoljenjem svojih staršev prijavil kot prostovoljec SS oddelkov in se kot najmlajši Štajerec bori na Kavkazu. Mariborski dnevnik pripominja, da je mladem fantu bil za vzgled že njegov oče, ki se je v prvi svetovni vojni odlikoval s svojo hrabrostjo in potem vršil odgovorno službo pri orožništvu.

Električni tok ga je ubil. Iz Velenja poročajo o smrtni nesreči nekega delavca, ki je padel z 28 metrov visokega stropa visoke napetosti. Bil je na mestu mrtev. Domnevaajo, da je po nesreči prišel v stik z električnim tokom.

Nesreče. Pri podiranju drevoja se je ponesrečil 52-letni posestnik Jožef Plemenitaš iz okolice Rogaske Slatine. Padajoče drevo ga je pokopalo in je obležal z zlomljenimi hrbtenico. 27letna Marija Kolarjeva iz Maribora je spodrsnila v kuhinji, zaleza z desnico v steklena vrata in se hudo porazila po dlan. V mariborsko bolnišnico so sprejeli 67letnega namestnika Alojzija Kaloha iz Studencev, ki mu je nenadno postalo slabo in se je pri padcu poškodoval na glavi. — V celjsko bolnišnico so pripeljali nekega motorista in kolesarja, ki sta oba telesa ranjena. Na cesti sta trčila drug v drugega. Nesreče je bil kriv kolesar, ker je vozil na napačni strani ceste.

Radio Ljubljana

SREDA, 16. 12. 1942-XXI

7.30: Slovenska glasba. 8.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovenski. 12.45: Polke in mazurke. 13.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. 13.20: Pisano glasbo vodi dirigent Segurini. 14.00: Poročila v italijanski. 14.15: Operna glasba. 14.30: Koncert Klasičnega tria. 15.00: Poročila v slovenski. 17.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 17.10: Pet minut gospoda X. 17.15: Na harmoniko igra Avgust Stanko. 17.35: Koncert violinistke Wande De Sena. 19.00: Govorimo italijansko — poučitev prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Pisana glasba. 20.00: Napoved časa — poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. 20.45: Radio za družino. 21.30: Predavanje v slovenski. 21.40: Zbrane pesmi vodi dirigent Zema. 22.00: Plošče. 22.30: Znani valčki. 22.45: Poročila v italijanski.

Vaše razvedrilo
naj bo »Dobra knjiga«

Mali oglasi

Službo dobi
Postrežnico

za dopolnilne in popoldne, sno in hitro, majhno moč, sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17551-1

Kontoristko
(tudi računalnica), z znanjem italijanske, sprejemno takoj. — Gasogeno Merkur, Puharijeva 6. 17548-1

Služkinjo
samostojno kuharico sprejemno takoj. Plača 250 lit. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17544-1

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

INERIRAJ
V »JUTRU«

Postrežnico
za vse dopolnilne sprejemno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17533-1

Prodaj
pečico (gaspeček) in žimnico. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17535-6

Brivci, pozor!
Brivce, škarice napredaj. Drago Weber, Bleiweisova cesta 13. 17529-6

Žimo za modroce
vseh kvalitet kupite vedno najceneje direktno pri MILAN JACER, mehanična predilnica žime. Kupujem vsako količino prediva po najvišji dnevni ceni. Trgovina Sv. Petra cesta 17, predilnica: Fužine. 16093-6

Več foteljev
Biedermeier-omari, stariške slike, ogledala, preproge, blago za obliko, serije, vaze, svetilke, knjige, itd., proda Tribuč, Sodarska 2 nad florjanski cerkvi. 17549-6

Pisarniško opremo
hrastovo, masivno, svetlo, 2 mizi, 1 omaro, 5 stolov z usnjenimi sedeli, prodajno ugodno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17543-6

Šedilnike in peči
v različnih velikostih, več komadov, za zelo nizko ceno prodamo. — Gasogeno Merkur, Puharijeva 6. 17542-6

Drva in premog
si prihranite (50%), ako si nabavite Merkur predpeči za Vašo ločeno peč. — Gasogeno Merkur, Puharijeva 6. 17541-6

Usnjen kovčeg
in moške semil čevlje št. 42 prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17534-6

Prodaj
srebrno liso, polhov vratnik in muf za dečko, modro črno sukno za srednjeveliko postavu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17531-6

Kupim
Leica III. C s Summitarjem ali Elmarom kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Leica-gotovina«. 17557-7

Auto, moto
2 motorni kolesi novi, izvirne znamke, zelo ugodno napredaj. Gasogeno Merkur, Puharijeva 6. 17540-10

Pohištvo
Samska soba zelo lepa, s kaucem in fotelji, malo rabljena, za 3500 lit. napredaj. Ogl. pri Sušteršič, delavnica za tričrtnice, Trubarjeva 13 (Fizicova dvorščica). 17547-12

Prodaj
2 postelji, 1 nočno omarico, vse dobro ohranjeno, politirano. Ogl. od 9. do 14. ure. Frankopanska ulica 23-II. K. Bamberger. 17528-12

Oblatila
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Posest
Prodaj
enonadstropno tristanovnjakovo hišo na Rudniku v neposredni bližini Dolenske ceste, v nedograjnem stanju, po dvonadstropno stanovanje. Lit. 140.000.—, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nedograjena«. 17560-20

Prodaj
dvonadstropno novo hišo v bližini stare cerkve v Sp. Siki, na krasni legi, šest dvanadstropnih stanovanj s kopalnicami, 2 enosobna stanovanja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lit. 650 tisoč«. 17559-20

Prodaj
Bel mufek in ovrtnik za dekle do 6 let, se dobro ohranilo, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17510-6

Hammonia
parketno čustvo je prišlo pookuste, je odlična tekočina, čisti le po, temeljito, hitro in poceni. HAMMONIA čist parkete, pohištvo, linoleum, gumijolige, umetne in kamenite tla. — Glavna zloga »PETRO NAFTA«, Ljubljana, Bleiweisova cesta 35a. J-1755M-6

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

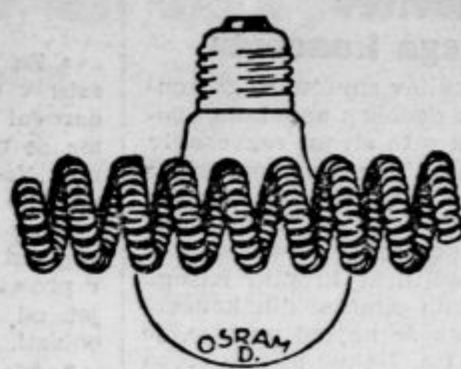
Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

Prodaj
Damski plašč črn, dobro ohranjen, proda Lušin, Jesenkovca 2-II. 17552-13

Prodaj
črni črn plašč (pliš), modro obliko za srednje postavu in sušarjski dres za gospodino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17532-13

O cudezu
Osram žarnice

Del prodigio della Lampada Osram

L'economia di funzionamento di una lampada elettrica dipende dal modo con cui essa utilizza la corrente che consuma. Le lampade OSRAM-D col filamento a doppia spirale trasformano nel modo più economico la corrente in luce. Perciò si ottiene con le LAMPADE OSRAM-D molta luce e poco consumo.

Ekonomičnost žarnice je odvisna od načina, kako žarnica pretvarja porabljeni tok.

Žarnice OSRAM-D z dvojno vijajnico spreminjajo tok v svetlobo na najbolj ekonomičen način.

Zato dosežemo z

OSRAM-D ŽARNICO
mnogo svetlobe in majhno porabo

G 5

Stavbno parcelo

v Vipavski ulici, 850 m² veliko, prodam po Lit. 150. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepa legava«. 17558-20

Prodaj
dva zemljišča, 3000 m² v Sp. Siki, po Lit. 260.— za kv. m. Naslov ali ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čisto zemljišče«. 17561-20

Knjige